

J. A. ZANDLEVEN,

DOOR MR. J. SLAGTER.

P een zonnigen lente-morgen zocht ik in Rhenen de woning van den schilder Zandleven. Het was Zondag, onder kerktijd; in de lange straat van het rustige stadje, dat wat sufferig ligt aan den voet van den geweldigen Cunera-toren, was het heel stil. Eindelijk zag ik een mensch loopen en ik vroeg hem: weet u hier ook meneer Zandleven te wonen?

- Nooit van gehoord, zei deze mensch.
- Het is een schilder.
- Een schildersbaas of een schildersknecht?
- 't Is een kunstschilder.
- 'n Kunstschilder?

De mensch keek mij wat argwanend aan: wie vraagt er nu naar een kunstschilder? Dat zijn zulke rare kerels..... Maar na even te hebben nagedacht, hernam de mensch: „ik geloof, dat er daár een woont, een kunstschilder, dat huis met die hooge stoep.”

Ik ging naar het huis, dat een hooge stoep had, een heel gewoon oud huis; naast de deur twee hooge smalle ramen met aspedistra's voor de vensters, niets artistiekerigs van buiten.

En daar woonde hij.

In het kleine, kleine stadje Rhenen zijn er velen, die niet weten, dat sinds eenige jaren Zandleven daar werkt en dit voorvalletje is als een symbool: het is niet gemakkelijk, waardeering te vinden, wanneer men het publiek niet naloopt, het niet vleit, aan zijn wenschen niet tegemoet komt.

Zandleven leeft in de afzondering, buiten de vriendjes-coterieën in de kunst en hij werkt, zooals hij het goed vindt, zonder „richting”, zonder etiquet. In „Arti” werd zijn werk herhaaldlijk geweigerd: ach ja, het is op het eerste gezicht niet altijd treffend, men moet het geduldig bezien en dat schijnt een bezwaar te zijn.....

In dat rustige huis in Rhenen leeft hij met zijn vrouw „ver van de menschen” en ze zien met filosofische berusting, hoe de wereld zich in -ismen verdeelt.....

* * *

De schilder J. A. Zandleven werd in 1868 te Koog a/d Zaan geboren. Tegen wil en dank moest hij bij zijn vader in de zaak. De handel trok hem niets aan. Reeds als jongen voelde hij den sterken drang om schilder te worden en alleen voor de kunst te leven. Van kind af had hij buitengewoon veel liefde voor de natuur en gebruikte al zijn vrijen tijd, én gestolen tijd, om te teekenen en